

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

PL. ÚS 4/03-14

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí pléna 30. januára 2003 o volebnej sťažnosti JUDr. R. D., bytom M. n. P., kandidáta na starostu obce M. n. P., a T. Š., bytom M. n. P., kandidáta na poslanca Obecného zastupiteľstva obce M. n. P., zastúpených komerčnou právničkou JUDr. M. K., P., vo veci zrušenia výsledkov volieb do orgánov samosprávy obce M. n. P. konaných 6. a 7. decembra 2002 takto

r o z h o d o l :

Volebnú sťažnosť JUDr. R. D. a T. Š. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bolo 16. decembra 2002 doručené podanie JUDr. R. D., bytom M. n. P., kandidáta na starostu obce M. n. P., a T. Š., bytom M. n. P., kandidáta na poslanca Obecného zastupiteľstva obce M. n. P. (ďalej aj „sťažovatelia“), vo voľbách do orgánov samosprávy obcí konaných 6. a 7. decembra 2002, zastúpených komerčnou právničkou JUDr. M. K., P., označené ako „Sťažnosť pre nezákonnosť volieb do orgánu miestnej samosprávy v obci M. n. P. konaných dňa 6. – 7. decembra 2002“.

Vzhľadom na to, že volebná sťažnosť v predloženej podobe nespĺňala zákonom predpísané náležitosti v zmysle § 20 ods. 1 a § 60 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“), ústavný súd 20. decembra 2002 vyzval právnu zástupkyňu sťažovateľov na jej doplnenie a spresnenie. Po jej doplnení (ústavnému súdu doručené 7. januára 2003) z nej vyplynulo, že sťažovatelia ňou napádajú nezákonnosť ako volieb do obecného zastupiteľstva, tak aj volieb starostu v obci M. n. P. v dňoch 6. a 7. decembra 2002, a to z rovnakých dôvodov. Nezákonnosť volieb do orgánov samosprávy obce mala podľa sťažovateľov spočívať v postupe miestnej volebnej komisie počas hlasovania vo voľbách do orgánov obecného zastupiteľstva a vo voľbách starostu obce M. n. P. [ôsma časť zákona Slovenskej národnej rady č. 346/1990 Zb. o voľbách do orgánov samosprávy obcí v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 346/1990 Zb.“)], ako aj počas zisťovania výsledkov volieb (deviata časť zákona č. 346/1990 Zb.). Porušenia zákonnosti volieb počas priebehu hlasovania sa volebná komisia mala dopustiť tým, že umožnila hlasovať jednému voličovi napriek tomu, že je pozbavený spôsobilosti na právne úkony, a v prípade ďalších dvoch voličov „fiktívne vykázala ich účasť na voľbách a v ich mene vhodila hlasovacie lístky do urny“. Na preukázanie pravdivosti tohto tvrdenia sťažovatelia navrhli vykonať výsluch zapisovateľky Miestnej volebnej komisie v M. n. P., ktorá „potvrdí, že označení dvaja voliči sa volebného aktu nezúčastnili“. Pokiaľ ide o nezákonnosť postupu miestnej volebnej komisie počas zisťovania výsledkov volieb, sťažovatelia tvrdili, že volebná komisia „nesprávne sčítala hlasovacie lístky, a to u kandidátov na starostu obce i poslancov obecného zastupiteľstva, čím porušila § 42 ods. 2 zákona č. 346/1990 Zb., podľa ktorého v zápisnici miestnej volebnej komisie o výsledku volieb vo volebnom obvode sa okrem iného uvedie aj

- e) počet platných hlasov odovzdaných pre jednotlivých kandidátov do obecného zastupiteľstva,
- h) počet platných hlasov odovzdaných pre jednotlivých kandidátov na voľbu starostu obce“.

Sťažovatelia tieto postupy Miestnej volebnej komisie v M. n. P. označili ako „hrubé, závažné a opätovné porušenie zákona č. 346/1990 Zb.“, resp. „opakovaný a nezákonný postup členov volebnej komisie so zámerom dosiahnuť volebné výsledky (i skreslené) smerujúce v prospech kandidáta na post starostu a posty poslancov do obecného zastupiteľstva“. V dôsledku uvedeného sťažovatelia navrhli, aby ústavný súd po prijatí ich volebnej sťažnosti na ďalšie konanie „zrušil napadnutý výsledok volieb do orgánov samosprávy v obci M. n. P., okres S. L.“ alebo „vyhlásil voľby do orgánov samosprávy v obci M. n. P. ... za neplatné“.

II.

Ústavný súd volebnú sťažnosť sťažovateľov (po jej doplnení) vzhľadom na označený postup Miestnej volebnej komisie v M. n. P. posúdil ako takú, výsledkom konania o ktorej pred ústavným súdom môže byť zrušenie výsledku volieb do orgánov obecnej samosprávy obce podľa § 63 ods. 1 písm. b) zákona o ústavnom súde (PL. ÚS 50/99, PL. ÚS 18/99).

Ústavný súd túto volebnú sťažnosť sťažovateľov predbežne prerokoval a skúmal, či spĺňa zákonom predpísané náležitosti podľa § 20 ods. 1 a § 60 ods. 1 zákona o ústavnom súde, ako aj či sú splnené podmienky konania ústavného súdu o nej. Po preskúmaní týchto skutočností ju však bol nútený odmietnuť ako zjavne neopodstatnenú. Pri zdôvodnení svojho rozhodnutia vychádzal zo svojej judikatúry, v súlade s ktorou nie každé namietané porušenie zákona č. 346/1990 Zb. predstavuje dôvod na konanie ústavného súdu o volebnej sťažnosti a následné vyhlásenie volieb za neplatné alebo zrušenie ich výsledku, pretože „Len hrubé, závažné alebo opätovné porušovanie zákonov upravujúcich prípravu a priebeh volieb môže byť dôvodom pre uplatnenie právomoci ústavného súdu, ktorá mu dovoľuje rozhodnúť podľa § 63 ods. 1 zákona č. 38/1993 Z. z.“ (PL. ÚS 17/94, PL. ÚS 14/99). Hoci porušenie zákona č. 346/1990 Zb. miestnou volebnou komisiou počas hlasovania vo voľbách do orgánov územnej samosprávy, ako aj počas zisťovania výsledku týchto volieb má nesporne povahu právne významného správania, ktoré mohlo nežiaduco ovplyvniť výsledok volieb v M. n. P. v rozpore so zákonom, ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti (berúc do úvahy konkrétne okolnosti prípadu) skúmal, či označený nezákonný

postup miestnej volebnej komisie signalizuje natoľko hrubé a závažné porušenie zákona č. 346/1990 Zb., ktoré by odôvodňovalo konanie ústavného súdu o volebnej sťažnosti sťažovateľov a následné zrušenie dosiahnutého výsledku volieb.

1. Pokiaľ ide o nezákonný postup Miestnej volebnej komisie v M. n. P. spočívajúci podľa sťažovateľov v tom, že jednému voličovi umožnila voliť, hoci tomu bránila zákonná prekážka, resp. volebný akt vykonala namiesto dvoch ďalších voličov, ústavný súd skúmal, či vzhľadom na dosiahnuté výsledky volieb do orgánov obecnej samosprávy v obci M. n. P. mohol takto vzniknutý rozdiel v hlasoch závažným (či dokonca rozhodujúcim) spôsobom ovplyvniť dosiahnutý výsledok volieb starostu obce, resp. poslancov obecného zastupiteľstva (resp. ovplyvniť tých, ktorí boli zvolení), a zistil, že tomu tak nie je. Zo zápisnice miestnej volebnej komisie o výsledku volieb v obci zo 7. decembra 2002 totiž vyplynulo, že v prípade volieb starostu víťazný kandidát získal celkom 186 hlasov (z 284 platných hlasovacích lístkov), zatiaľ čo jeho protikandidát (sťažovateľ JUDr. R. D.) iba 98 platných hlasov.

Podobná situácia je aj pri výsledkoch volieb poslancov do obecného zastupiteľstva, v ktorých bolo zvolených celkom sedem poslancov. Platných hlasov bolo odovzdaných 291 a počet hlasov potrebných na zvolenie za poslanca obecného zastupiteľstva sa pohyboval od 114 do 87 hlasov. Kandidátov, ktorí neboli zvolení za poslancov, bolo celkom 12, pričom prvý z nich získal 82 hlasov. Sťažovateľ T. Š. sa umiestnil ako štvrtý, resp. piaty v poradí náhradníkov, keď získal 59 platných hlasov.

Podľa právneho názoru ústavného súdu možný rozdiel v získaných hlasoch vo voľbách do orgánov samosprávy v obci M. n. P. vzhľadom na celkové dosiahnuté výsledky volieb nepredstavuje (nesignalizuje) možnosť natoľko hrubého alebo závažného porušenia volebného zákona, ktoré by zdôvodňovalo konanie ústavného súdu o volebnej sťažnosti sťažovateľov a následné zrušenie výsledku volieb do orgánov obecnej samosprávy v obci M. n. P.

2. Sťažovatelia namietali nezákonný postup miestnej volebnej komisie aj počas zisťovania výsledkov volieb, ktorý mal podľa nich spočívať v tom, že „nesprávne sčítala hlasovacie lístky, čím porušila § 42 ods. 2 zákona č. 346/1990 Zb.“ uvádzajúci náležitosti zápisnice miestnej volebnej komisie. Po preskúmaní zápisnice Miestnej volebnej komisie v M. n. P. však ústavný súd zistil, že všetky jej časti (I až VI) boli riadne vyplnené, že zápisnicu podpísali všetci členovia komisie a že spôsob a náležitosti jej vyplnenia neboli predmetom žiadneho sporu. Sťažovatelia neoznačili žiadne ďalšie dôkazy na preukázanie dôvodnosti svojho tvrdenia, že miestna volebná komisia „nesprávne sčítala hlasovacie lístky“, pričom „púhy predpoklad nesprávnosti výsledku volieb nie je dôvodom pre rozhodnutie ústavného súdu, ktorým by zrušil napadnutý výsledok volieb“ (PL. ÚS 13/95).

Keďže ústavný súd na základe údajov uvedených vo volebnej sťažnosti sťažovateľov nezistil skutočnosti, ktoré by signalizovali také porušenia zákona č. 346/1990 Zb., ktoré by odôvodňovali konanie o ich volebnej sťažnosti pred ústavným súdom a následné zrušenie výsledkov volieb do orgánov samosprávy v obci M. n. P., volebnú sťažnosť sťažovateľov po jej predbežnom prerokovaní v celom rozsahu odmietol.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 30. januára 2003